

kunne de ikke, for det er Officererne, der bestemme det. Der har vist været en Uniformskommission, selvfølgelig af Officerer; den har fastsat en Uniform for disse Formænd, og nu skulle de majes ud med et Liberi, som aldeles ikke har noget med det militære at gøre, og som ikke er klædeligt, i hvert Fald ikke smage dem. Det er et Liberi med en Snor tværs over Armen og saa en gul Snor længere nede. Man siger, det ligner et Kuskeliberi. Ja, det at være Kusk er en ganske hæderlig Bestilling; men Formændene synes ikke om det Liberi, og de mene nu, at det, der gør dem til Formænd, er deres Kvalifikationer, den Dygtighed, efter hvilken de ere valgte, og at de ikke blive mere dygtige, fordi de faa den Snor eller den ene eller de to Knapper. De ønskede helst at gaa helt civile, for det er Dygtigheden, der gør dem til Formænd og ikke Uniformen; men hvis det ikke kan lade sig gøre, ønske de i hvert Fald at beholde den gamle. Det er da ogsaa en Reform, der ikke koster Penge.

Saa har jeg et tredje Spørgsmaal, ogsaa vedrørende Formændene; det angaar deres Ferie, det skulde heller ikke koste noget. Kontorpersonalet derude har en aarlig Ferie paa 2 Uger, og man kan nok regne med, at Formænd og Kvartermænd, som have ikke det ringeste Ansvar derude, have Krav paa lige saa megen Hvile i Aarets Løb som en ung Kontormand, der i et Aarstid har været paa Kontorerne. De ville derfor gerne have samme Ferie som Kontorpersonalet, altsaa 2 Uger, og de erklære, at det ikke vil blive nogen Udgift for Staten, idet deres Kolleger, de andre Kvartermænd og Formænd, i den Tid ville udføre det Tilsyn, der er nødvendigt. Ogsaa dette vil være en Reform, der ikke vil koste Staten Penge. Jeg er tilbøjelig til at tro, at man efterhaanden vil kunne reformere en Del derude uden Udgifter for Statskassen, naar blot den gode Villie er der, og da jeg tror, at den højtærede Forsvarsminister har den gode Villie, navnlig naar det ikke koster noget — (Forsvarsministeren: Det er altid noget!) — ja, ja, det er dog af Betydning, at han har Villien, naar det ikke koster noget —, saa vil jeg meget bede ham om at tage de Spørgsmaal, jeg her har omtalt, under den allervilligste Overvejelse, naturligvis indenfor et begrænset Tidsrum og helst med det Resultat, at Ønskerne imødekommes i alt Fald saa nær som muligt.

Jeg vilde gerne have gjort et Par Bemærkninger til det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin), men

han er her vist ikke, og da han ikke er her; skal jeg afstaa fra mit onde Forsæt.

L. Pedersen: Det er heldigvis ikke store politiske eller finansielle Spørgsmaal, jeg ønsker at behandle, for saa vilde det være temmelig haabløst at begynde paa det saa sent paa Aftenen. Hvad jeg vil fremkomme med, er blot nogle faa Bemærkninger om nogle rent lokale Forhold i min Valgkreds. Jeg vil først rette en Henvendelse til den højtærede Finansminister om et Spørgsmaal, som har været paa Tale her i Folketinget tidligere, for en 6 Aar siden. Der blev ogsaa nedsat en Kommission, som skulde drøfte dette Spørgsmaal, og det er mig bekendt, at denne Kommission i Modsætning til mange andre Kommissioner har arbejdet temmelig hurtigt, er færdig med sin Virksomhed og har indsendt en Beretning om denne Sag, som for Øjeblikket maa ligge i Finansministeriet. Det drejer sig om Afløsningen af den saakaldte Hoverihavre, som hviler paa en Del af Frederiksborg Amt, og som fremkom ved, at en Del Skatteydere derude havde Hoveripligt til Domænerne ved Frederiksborg, naturligvis særlig til Frederiksborg Stutteri. Det var en temmelig tyngende Byrde for dem, især da nogle af dem havde et Par Mils Kørsel for at komme til Arbejdsstedet. Selve det Arbejde, der udførtes, var vel sagtens ikke saa betydeligt; jeg tror nok, at de ligesom Hoveribønderne andre Steder i Landet passede at hjælpe sig med det mindst mulige. Alligevel blev det en meget tyngende Byrde for dem paa Grund af den lange Vej, de havde at køre til Arbejdsstedet. Da man den Gang i Regelen arbejdede fra Sol staar op, til Sol gaar ned, vil det indses af enhver, at de i Virkeligheden maatte begynde ved Midnat den ene Nat og ikke kunde naa hjem før Midnat den næste. Derfor var der naturligvis et stærkt Ønske fremme om at faa afløst denne Hoveripligt, og Regeringen, der vel nok indsaa, at den havde forholdsvis for lille Fordel af dette Forhold, var ogsaa villig til at gaa til en Afløsning. Men da man ikke regnede efter den Fordel, Staten havde af Arbejdet, men efter den Byrde, den var for Bønderne, kom man til et mærkeligt Resultat, og ved Afløsninger, der skete til forskellige Tider, kom man til en forholdsvis meget ubillig Ordning med Hovedparten af disse hoveriydende Bønder. Det var omkring ved 1830, at man fik største Delen af den Byrde afløst, og det skete paa den Maade, at vedkommende gik ind paa at yde 1 Tønde Havre pr. Tønde Hartkorn for at